

Paardenmelk

Vijfenzestig Haflinger merries lopen er in de weiden en de stallen. Brave paarden, dat zie je zo. Blonde manen, warme, zachtbruine vachten; melkvos noemen de fokkers dat. Met een wakkere maar zachte oogopslag. Rustige beesten, kalme stappers. Ze happen bedaard van het hooi dat voor ze is opgestapeld in het midden van een buitenbak. Gras, hooi en tarwe eten ze, geen haver. Een schraal menu, daar doen ze het heel goed op. En zo veel mogelijk naar buiten met deze melkpaarden. Zegt Carien van Wees, een pittige tante die het spul op de paardenmelkerij goed in de teugels heeft.

We staan buiten bij de stalen hekken waarachter de Haflingers rondrentelen, terwijl binnen in de stal achter ons gerammel klinkt. Het melken gaat zo beginnen. Paarden melken, daar moeten we bij zijn. Hoe gaat dat, waar zitten de uiers bij die beesten? Nog nooit een paard met een uier gezien.

Oorspronkelijk komen de middelmaat Haflingerpaarden uit Tirol. De steile berghellingen vormen voor deze sympathieke dieren geen enkele belemmering. Het Oostenrijkse leger heeft er zelfs nog een paar dozijn van in reserve staan. Voor het geval er gevochten moet worden op de alpenweiden.

Haflingerkuddes

Er zijn op de Riga Ranch in de polder bij Nieuwveen twee afzonderlijke Haflingerkuddes. Zij leveren de melk die meteen wordt gekoeld, ingevroren of tot poeder verwerkt. Het kuddeverband is erg belangrijk voor rust en welzijn van de melkmerries en hun veulens. Om melk te kunnen geven, om te kunnen lacteren, heeft een merrie een veulen nodig. Anders dan bij de koe moet de melkgevende merrie haar veulen wel bij zich houden. Zo niet, dan stopt de melkgift. Er kan maar zo'n 20% van de melkproductie worden gemolken. Dat is twee van de tien liter die de merrie per dag produceert. De rest blijft voor het veulen. De merries en de veulens staan in gescheiden loopstallen; ze kunnen elkaar wel zien, ruiken en horen. Wanneer voldoende tijd verstreken is en de uiers weer vol zijn, worden de merries één voor één toegelaten tot de melkplaats, drie of vier keer per dag. Lokkertje daarbij is het korrelvoer, dat in de voerbak voor hen klaarligt. Het melken gaat heel bedaard, net als bij koeien eigenlijk. Het is in een minuutje gepiept. Een halve liter per keer ongeveer. Nadat alle merries gemolken zijn, worden de poorten tussen beide loopstallen opengezet en kunnen de veulens een paar uur bij de merries om te drinken.

Met twee liter melk per merrie per dag zijn we gelijk bij de crux van dit melkverhaal. Door die geringe opbrengst is paardenmelk erg kostbaar, wel 10 euro voor een liter.

Heilzaam, of toch niet?

Er wordt veel zin en onzin over deze wondermelk verteld. Paardenmelk bevat weinig vet en dat is dan grotendeels onverzadigd. Er zit weinig caseïne, maar juist wel lisomine in, en dat zou goed zijn voor mensen met een te hoog cholesterolgehalte en bij hoge

Riga Ranch

Riga Ranch, een 19de eeuwse boerderij met een Letse naam in het Groene Hart, heeft het paardenmelken naar Nieuwveen gebracht. Met de paardemelk kwamen heerlijke producten die van deze gezonde melk in eigen beheer gemaakt worden zoals likeur, chocolade en bonbons, ijs en cosmetica. Via de website gaan ze de hele wereld over. Carien van Wees houdt zo'n zestig Haflingers voor haar paardenmelkerij en verzorgt rondleidingen met melkdemonstraties, paardenmelk proeven en workshops chocolaterie, bedrijfsuitjes, boerengolf en kindereestjes. Het onderscheidende karakter van de Riga Ranch gaat verder. Er wordt ook chocolade bereid, meestal in de vorm van overheerlijke bonbons, die vaak gevuld worden met een likeur die uit paardenmelk is bereid. In de chocolaterie worden verder tal van zelfontworpen bonboncreaties vervaardigd die gretig aftrek vinden bij fijnproevers.

www.rigaranch.nl